

Nr 455.

Av herr **Lindmark**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 244, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 244, med förslag till lag om ändring av vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet m. m., upptar i 67 § förslag till ändrade bestämmelser rörande vinterväghållning.

I fråga om i vilken utsträckning väg skall hållas fri från hinder av is och snö ha såsom huvudregel upptagits bestämmelser, som innebära, att å väg där automobiltrafik är tillåten vinterväghållning skall utföras på sådant sätt, att automobiltrafik å sådan väg skall kunna äga rum jämväl vintertid. Såsom undantag från regeln skall gälla, att Konungens befallningshavande må, när skäl därför prövas föreligga, medgiva, att väg, oaktat automobiltrafik däraf är tillåten, hålles öppen allenast i den omfattning, som kräves för samfärdsel med fordon som framföras av dragare.

Det kan starkt ifrågasättas lämpligheten av att, rörande i vilken omfattning vinterväghållning skall utföras, upphöja till huvudregel vad som ännu och tillsvidare endast utgör undantagen. Må vara att den maskinella vinterväghållningen med motorkraft numera utexperimenterats dithän att den vid ej alltför svåra snöfall är fullt användbar, ja utför ett gott arbete. Den förutsätter dock att snösamlande stängsel vid sidan av vägen borttagas och att snöskärmar i stor omfattning uppsättas, vilket allt kräver betydande kostnader. Dessutom ställa sig kostnaderna för vinterväghållning medelst motorredskap, inklusive snöskottning, då denna skall utföras med sådan noggrannhet att automobiltrafik skall kunna äga rum, väsentligt högre än när denna utföres på vanligt sätt genom ploglag. När svåra snöstormar inträffa och mycken snö vräker ner fastna även de starkaste motorplogar i drivorna, och en god vägbana lämpad för automobiltrafik kan vid sådant tillfälle åstadkommas först efter stora ansträngningar och med mycken kostnad.

Såsom ytterligare motiv för att vinterväghållning, möjliggörande automobiltrafik, bör utföras å endast de mest viktiga huvudvägarna, må anföras att genom den noggranna plogningen endast ett tunt snötäcke lämnas kvar å vägbanan som vid inträffande töväder snart nog försvinner. Men alla bivägarna som stöta till landsvägen bjuda i regel efter ett töväder på det bästa vinterföret för fordon med dragare. När vederbörande lasskörare komma till landsväg där snö och istäcket redan försvunnit, måste för trans-

portens fullföljande verkställas omlastning, vilket ju innebär mycket besvär och tidsspillan. Även kommer vägbanan att redan tidigt på våren kräva synnerligen dyrt underhåll enär den, befriad från snötäcket, dock hålles i uppblött tillstånd av de snömassor, som finnas upplagrade på sidorna. Även väg med bästa bombering besväras under sådana förhållanden alltför länge av snövatten, till stort men för vägbanans hållbarhet.

Ett genomförande av vinterväghållning av beskaffenhet, att automobiltrafik kan äga rum jämväl vintertid å de flesta vägar, som äro upplåtna för automobiltrafik, skulle innebära för särskilt Norrlands vidkommande mycket stora engångs- såväl som årliga kostnader. På grund härav bör så beskaffad vinterväghållning utföras endast å sådana vägar, där Konungens befallningshavande funnit skäl därtill föreligga och därom förordnat.

I andra stycket av 67 § lämnas föreskrifter huru förfaras bör i de fall, att snösamlade stängsel i närheten av väg skulle provas böra utbytas mot sådant som ej föranleder snösamling. Erfarenheten visar att bestämmelser härom äro erforderliga. Men lika viktigt torde vara att i sammanhang härmed bestämmelser införas i lagen innebärande möjlighet för vägsynonämnd att ålägga markägare att mot skälig ersättning upplåta mark för snöskärmars uppsättande. Fall hava redan förekommit då markägare vägrat att snöskärmar finge uppsättas, ehuru de provats vara för vinterväghållningens utförande nödiga. Lagtext härom torde lämpligen kunna införas omedelbart före sista meningen, som börjar »Vad i 24 § är stadgat».

Med hänvisning till vad jag sålunda anført, får jag anhålla,

att riksdagen måtte besluta ändring och tillägg i Kungl. Maj:ts proposition nr 244, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet m. m. 67 §, avseende dels

att det ej må fordras att väg hålles fri från hinder av snö och is i större omfattning än som kräves för samfärdsel med fordon som framföres av dragare, med mindre Konungens befallningshavande annorledes förordnat; dels

att vägsynonämnd må, där så provas nödigt, kunna ålägga markägare att mot skälig ersättning, som av synonämnden fastställles, upplåta mark vintertid för snöskärmars uppsättande;

och att vederbörande utskott måtte utforma lagtext enlighet med dessa yrkanden.

Stockholm den 30 mars 1927.

Ewald Lindmark.